

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sert Ünsüz

Ocak 2018
Sayı 10

gerekirse yumuşamasını bilir

Okunacak nesne

Yazarını
buldukça çıkar

Ederi beş para

İLK MUHALİF

Şeytan tüm semavi dinlerde, kötülüğün sorumlusudur. Böylece Tanrı kötülüğü kendinden uzaklaştırıp yarattığı varlığa yükler. Mitolojik olarak, semavi dinlerden önce kötülük, tek bir meleğe değil, tanrılara mal edilmekteydi. Mitolojide tanrılarının iyileri olduğu gibi kötülerini de vardır. İyilik için semavi dinlerde bir sorumlu atanmamış. İyinin kaynağı Tanrı sayılmış. Tıpkı Platon'un başat idea, kaynak idea olarak iyi ideasını görmesi gibi.

İnsan, Şeytan'ın teşvik ettiğini günahları aşılmalı ki cennete girebilsin. Bir varlık var, sürekli tetikte, her an günaha sürüklüyor. Bunun için yapılması gerekense Tanrı'ya sığınmak ve onun emirlerine uymak. Tanrı kötülüğe uyanı, kendi yarattığı ve sürekli sınıadığı varlığı, cezalandırıyor. Günahkarlar "Şeytan'ın mekanı" olan cehennemde ağırlanıyor. Binlerce yıldır insan, Şeytan'ın kendilerini kötülüklere sürüklememesi için ellerinden geleni yapmaya çalışmışlar. Hatta işi abartıp şeytanla muhatap oldu diye cadı avları başlatıp binlerce insanı yakarak öldürmüşlerdir. Akıl hastalarını bile Şeytan'la ilişkilendirip yok etmişler.

Çoğu zaman insan da tüm kötülüklerinin sorumluluğunu Şeytan'a yüklemeyi basarmıştır. Durmadan kulağa fısıldayan bir varlık; "tecavüz et", "öldür", "çal", "döv", "aldat", "yalan söyle" diyor. Sen de uyuyorsun ve bahanen hazır: "Şeytana uydum". Aman ne olacak, tövbe edersin olur biter!

Yakın tarihte çıkan haberler de tam bir doneydi. Örneğin bir üniversiteye şeytanla mücadele edecek yardımcı doçent aranıyordu. “Yardımcı doçent kadrosuna başvuran tüm adaylar için yabancı dil sınavı yapılacağı da” belirtilmişti. Tabi insanlığın belleğinde kazılıdır, tüm ortaçağ şeytanla mücadele ile geçti. Birinden çıkardılar ötekine kaçtı, ötekenden çıkardılar başkasına kaçtı. Yaktılar, boğdular, kestiler, biçtiler, Şeytan bana mısın demedi. Yabancı dil bilen yardımcı doçentimizin omuzlarına çok ağır bir yük bindiriyoruz galiba. Binlerce yıldır aranan adam belki bulunacak ama rasyonel kafalılar yok mu, yine tekere çomak sokarlar.

Papa’ya ne demeli? Şeytan’ın ete kemiğe büründüğünü söyledi, adı ve soyadı olduğundan eminmiş. Tanışıp tanışmadığını bilmiyoruz ama Şeytan’ı iyi tanıdığı belli. İnsanları uyarıyor: “Diyaloğa girerseniz kaybolursunuz. O bizden daha akıllıdır. Sizi altüst eder, başınızı döndürür ve kaybolursunuz.” Tanışmış, el sıkışmış bile olabilirsiniz, Papa adını vermediği için bilemezsiniz. Baş dönmesi ve kaybolma yaşıyorsanız, derhal aile Papa’nıza başvurunuz.

Kaderci acıdan baktığımızda, cehenneme veya cennete gideceğimiz, Şeytan’a uymak alnımıza yazılmışsa, neden bu kadar uğraşır dururuz? Adem babanın bile ayağını kaydırmış, ben nasıl baş edeyim? Tıpkı Kaygusuz Abdal’ın dediği gibi;

“Kıldan bir köprü yapmışsın
Gelsin kullar geçsin deyu
Hele biz şöyle duralım
Yiğit isen sen geç tanrı”

İnsanoğlu bu ve benzer soruları hep sordu, soruyor. Ama yanıt verecek makamla diyalog kurmak gerçekten zor. Cevap vermiyor. Bu çağda iletişim kurduğunu söyleyenlere de pek itibar edilmiyor.

İkinci bağlamda ise şeytanın isyankarlığını Tanrı karşısında dik duruşunu değerlendirebiliriz. Herhalde semavi dinler kötülükleri tek bir varlığa yüklerken bu tür bir sonuç doğacağını düşünmediler. Çünkü Tanrı'ya, kutsal olana, gücü her şeye yetene itaat etmeyen, ona karşı gelen bir varlık var. İnsanların bir kısmı ise bu duruma göre çıkarımlarda bulunmuş ve Şeytan'ı tapınacak bir varlık saymışlar. Kimisi de sormuş; Tanrı'nın emirleri sorgulanabilir mi?

Dindarlar için tehlikelidir sorgulamak. Dinden çıkıp Şeytan'ın son adresine gitmek var işin ucunda. Bu yüzden sorgulama Şeytanî sayılır. Yaklaşık bin yıl süren ortaçağ karanlığı, sorgulamayı yasaklamış ve felsefeye tam manasıyla tecavüz etmiştir. İslam toplumlarında da kimi din adamları, sorgulamanın Şeytan işi olduğunu ve felsefeyle uğraşmanın dinden çıkaracağını dile getirirler. Hatta şeriatla yönetilen Suudi Arabistan'da felsefe dersi yasaktır. Gerek de yoktur zaten, her şeyi din adamı bilir.

Tanrısal olan işin içine girdiğinde itaat etmemek Şeytan'la özdeşleştirilir. Korku filmlerinin çokça beslendiği konudur. "İnançsız" insan için bir anlamı yok tabii. Bilimin, aklın egemen olması zaten bununla ilgilidir. Etik anlamda birey, eylemlerinin sorumluluğunu yüklenir. İyi ve kötüyü ayırt edecek bir bilince ve bakış açısına sahip olması gerekir. O zaman Şeytana iş düşmez.

EGZORSİZM

*boşuna yorma ciğerlerini
sende şenlik hiç bitmez
eğer şeytansen
neredeysen orası cehennem*

Sahne, bir yatak odası. Ortada çift kişilik bir yatak, yatağın solunda bir masa, masanın üzerinde birkaç ciltli kitap, eski tip bir telefon, içi su dolu bardak bulunmaktadır. Yatağın sağında kapı vardır.

Sahne aydınlandığında, yatağa kolları ve ayaklarından bağlı, oturur durumda bir kız, görülür. Kız rolünü peruk takmış erkek bir cüce oynayacaktır. Kızın giydiği sabahlık, kusmuk, kan ve dışkı lekeleriyle kaplıdır. Fonda The Exocist'in tema müziği (Mike Oldfield - Tubular Bells) çalmaktadır. Kızın yüzü yeşil ve yara bere içindedir, delice seyircilere bakmakta, delice gülmektedir.

Peder, bir elinde kitap, öteki elinde çanta ile odaya girer. Yatağın yanına yaklaşır ve durur. Bakışırlar.

KIZ- Peder! Kendi ruhunu kurtardın da sıra başkalarına mı geldi.

PEDER- Ne istiyorsun bu küçücük kızıdan, seni sefil şeytan.

KIZ- Şu aşağılık şıllığı becersene peder! (Şeytan sinir bozucu kahkahasını atar, sesi şaşırtıcı derece kalındır.)

PEDER- Kes sesini. (Çantasını yere koyar. Çantanın içinden kutsal su çıkarır, yatağın çevresine serper.)

KIZ- Annen cehennemde herkese veriyor! İnançsız köpek!

PEDER- (Kitabı açar okumaya başlar.) Ey göklerdeki Babamız, ismin mukaddes olsun.

KIZ- Peder... Dayınla baban aynı kişi değil mi?

PEDER- Egemenliğin kurulsun. Gökte olduğu gibi yerde de senin istediğin olsun.

KIZ- Anan seni içinden çıkardıktan sonra bir kere bile yüzüne bakmadı, bokmuşsun gibi.

PEDER- Bugün de bize gündelik rızkımızı ver.

KIZ- Yetiştirme yurdunda kaç kocan oldu peder?

PEDER- (Söylenenleri duymuyormuş gibi davranır ama iyice gerilmiştir, yüzü gözü seğirmektedir.) Bize karşı suç işleyeni bağışladığımız gibi... sen de bizim suçlarımızı bağışla.

KIZ- İncil kursunda o kadar çok koca oldu ki...

PEDER- (Artık bağırmaktadır) Ve bizi doğru yoldan ayırma.

KIZ- ...neredeyse hamile kalıyordun orada değil mi? (Yine sinir bozucu kahkahasını atar.)

PEDER- (Tüm bedeni titremektedir. Kitabı masaya bırakır. Hızla kıza döner ve sert bir tokat atar.) Seni orospu.

KIZ- (Kızın başı öne düşer, sesi güçlkle çıkan bir kız ağlayışı duyulur.)

PEDER- (Üzülmüş) Kızım, güçlü ol. Sen bu canavarı yenebilirsin. Bak anan aşağıda gözyaşı döküyor.

KIZ- O moruk anam değil, kaynanam.

PEDER- Kaynanan mı? Seni şu küçücük yaşında evlendirdiler mi? Bunlar da seni bu yaşta gelin mi aldılar?

KIZ- Zoruna mı gitti moruk? Hah hah haaa

PEDER- (Şaşkın, düşünceli odayı bir o yana bir bu yana adımlamaktadır.)

KIZ- Peder... Peeedeer... Tavuklara yem ver. Peeedeer peeedeer nikahımızı kıyiver. Hahahah hah haaa

PEDER- Bana bak, sen kal orada. Bu alçakların evlerini başlarına yıkmadan çıkma.

KIZ- Yapacaksan bir iyilik bari şu bağlarımı çöz.

PEDER- Tüm eski dostlar için "oymağınızı siticem" der misin?

KIZ- ...

PEDER- Neyse boş ver. (Yatağa oturur, kızın ayaklarını iplerden kurtarır. Kızın bacaklarına dokunurken.) Ne hoş bir tenin varmış senin. (Ellerini çözmek için kal-kar, yatağın başına gider.)

KIZ- (Şeytan, ipten kurtulan elini hızla pederin kası-ğına götürür.) Ooo peder, sen de kazık gibi olmuştun. Hahahah haha haa.

Peder kendini kurtarıp geri kaçır, önünü kapatır ve hızla odadan çıkar. Işık yavaşça sönmekteyken, Şeytan'ın kahkahası sürmektedir.

Perde

“Şeytanın işini zorlaştır.”

MİSKİN ŞEY...

“Sizi gidi lanetli ve şeytan bezelyeler,
benden uzak durun ve sıçanlarla
farelerin yemi olmak için karanlıktaki
yerinizi alın!”

Benim adım Ruhi yıl 2005 25 yaşındayım çok miski-
nim. Günlerim Ankara'nın varoş mahallelerinden bi-
rinde geçiyor. Yıkık dökük mahalle yıkık dökük hayat-
lar. Her şey tahmin edebileceğiniz gibi. Mevsimlerden
yaz evde oturup tekno-
lojinin biz seksen kuşa-
ğı çocuklarına armağanı
video oyunlarımla vakit
öldürüyorum. Tembel-
likte Nirvana'ya ulaşmı-
şım. Dünya ile bağlantı-
mı kesik dışarda ne olur
biter hiç haberim yok.
Evdekiler oğlum okul ne
zaman bitecek, oğlum
bir memur ol, oğlum
bir kız bul diye söylenip
bana işaret gönderiyor-
lar. Merak ediyorum
gerçekten istiyorlar mı
yoksa onlara da birileri
söylemiş de aynı şeyleri
bana mı tekrarlıyorlar.

İnsanın bu kadar köle olmaya merakı nedendir anlamıyorum.

Ara sıra kafamda şimşekler çakıyor bir şeyler yapmak istiyorum. Mesela sevmek istiyorum bir dişi ve uzun zamandır aklımda iş kurma hayali var. Bizim ailede tüccar yok kızıyorlar bana hayal kuruyorsun diyorlar. Kadınlara gelince kadınlarla ilgili bildiğim pek bir şey yok en az iş kurmak kadar riskli. Bazen sevişiyorum bazı kadınlarla çabucak kaçıyorlar benden onlarda haklı süreklilik istiyorlar. Sürekli fit, sürekli neşeli, sonra sürekli para kazanan, sürekli güçlü. Ne bitmez tükenmez isteğiniz var be! Kalbimi kırıyorsunuz niye bu kadar acıyor bilmiyorum. Belki 40 yaşına kadar acıyacak insafsızlarrrrr.

İyi ya da kötü düşünmeden hayatımda ne istediysem onu yaptım
Yaralarımı hep kendim sardım.
Şeytana uyup dükkan açıp battım.
Birsen ve dadaşlar beni hatırlasın.

MENDELİN KUSURSUZ BEZELYELERİ

1866 yılında Brno'daki St. Thomas manastırında Agustinyan bir rahip olan Gregor Johann Mendel (1822-1884), bezelyeleri çaprazlamasıyla ilgili bir makale yayımladı. Müteakip on yıllarda makale pek dikkate alınmadı ama kalıtım üstüne yaptığı deneyler 1900'den itibaren çığır açıcı olarak görülmeye başlandı. Mendel bugün modern genetiğin babası olarak anılıyor.

Roelf Bolt - Yalancılar Sahtekarlar Ansiklopedisi

HAY AKSİ ŞEY(TAN)

Düşünüyorum, düşündükçe yoruluyorum, yoruldukça düşünüyorum. Şeytan fısıldamaktan vazgeçer diye beklerken artık bağarmaktan çekinmiyor. Anlaşalım diyorum, “yok” diyor. Satacak bir ruh kalmamış bende. Buz gibi bir et parçası olup kalmışım dünya üzerinde. Yerçekimine yenik yüz kaslarım, içten değil zoraki gülüyorum.

Nerede, nasıl başladığını hatırlamıyorum. Tüm sosyal uyum bozulmuş. Eğlenceler, şakalar, espriler ve bitip tükenmek bilmeyen bir enerji. Acının ve hazzın arasında kalıp savrulmuşum.

Teşhis belli, mani. Halimden memnundum oysa. Toprak bile korkutmuyordu gözümü. Hikaye paramparçaydı ama tadı vardı. Ceplerim anahtar doluydu. Bir sürü sorumluluk yükliyordum omuzlarıma. Kendimi küçük parçalara ayırabilmeyi istemiştim. Küçüldükçe küçülecektim ve en sonunda kütlem kalmayacaktı geriye. Bir ara gizli güçlerim olduğuna inanmak üzereyken, çıktığım çatıdan, atladığımda uçamayacağımı anlayınca tıptış tıptış merdivenlerden inişimden bahsetmedim kimseye. Yavaş yavaş renkler soldu, sesler boğuklaştı, kokular kötüleşti, merhamet yerini fitneye bıraktı. Elde kalanlara bakınca ellerimin başkasının olduğunu gördüm. Tüm hatırladıklarım bunlar.

Nerede, nasıl biteceğini de bilmiyorum. Başlangıcını hatırlamadığım hikayenin sonunu nereden bilebilirim? Ancak uydururum. Her zaman yaptığım gibi. Bir şekilde hayatta kalmaksa mesele, kalırız elbette. Buz gibi bir et parçasını gömecek dostlarımız vardır bizim de.

NE TATLI ŞEY(TAN)

Ne kadar renk varsa soluk
Kaldır ortadan
Ayaklarımıza dolanmasın
Daha kořmadan
Kesilmesin soluk
Tüm varlığımız
Bitmemiş işlerimiz
Görölmemiş kentlerimiz
Söylenmemiş hikayemiz
Of be abi
Üst sokaktaki
koca memişli hatunla
Yok bir kahve içmişliğimiz
Őu, işte őu
Hemen őuradaki
Sokak lambasının altında
Bağdaő kurmuş
oturan kertenkele

Meclisimizin iblisi
Açılsın kapılar
Bu hanlar hamamlar
Bize çok
Bi' dilim kuru ekmek
Bi' tas őorba
Hiç kusura bakmayın
Yetmiyor işte
Kime neyi sorduk
Niye oradaydık
Ne istedik
Ne umduk
Geçmişten kopuk
Bugünden habersiz
Zamanın ilerisinde
Görünemeden kaybolduk

F.A.

İblis bile eğilmemiş
insan önünde.
İnsanın insan önünde
eğileceğini
bildiğinden herhalde.

KARŞILAŞMA

Karanlık bir yoldayım, göremiyorum, ilerlemek istiyorum, taş takılıyor ayağıma, düşüyorum, bir müddet sonra çalıya takılıyorum, çiziyor bedenimi engel olamıyorum, hamle yapıyorum doğrulmak için, ayaklanıp gitmek için, daha beter gömülüyorum, dikenler artık bedenime saplanıyor, çıkaramıyorum, zor bela kalkıyorum ayağa, acı kendini daha çok hissettiriyor, daha yavaş ilerlemeye çalışıyorum, her şeye rağmen karanlık bulutların dağılacağını, etrafın aydınlanacağını umuyor, yaraların kapana-acağını, ayağıma vuran kocaman taşların çakıllara döneceğini düşünüyorum.

Bu şekilde bir kaç hayal kurduktan sonra, evren mesaj verircesine, devasa bir çınarın ağacın gövdesi büyüklüğündeki dalı, tam göğsüme isabet ediyor, hızım kesiliyor, yere kapaklanıyorum.

Bir dirhem oksijene, temiz havaya muhtaçken, yanık ağır keskin bir karbondioksit soluyorum, uzun süre yerde öksürerek debeleniyorum ama yılmak aklıma gelmiyor, pes etmeyi düşünmüyorum, güneşi hayal ediyorum, biliyorum uzun süredir yok, her şey olağan dışı seyrediyor, hiç bu kadar saklandığı olmamıştı, hiç bu kadar ayrı düşüğümüz olmamıştı, bu yüzden hayal ediyorum.

Gözlerimi kapadığımda, sarımsı tonlarını aydınlığını, sıcaklığı hissetmeye çalışıyorum, belki kalpten hissedersem, belki derinden dilersem, olacakmış gibi geliyor, ne kadar yerde kaldığımı hatırlamıyorum, ufak ufak toparlanıp devam etmeye çalışıyorum, eskisinden daha az olsa da yine bir ivme kazanıyorum.

Sonrasında ne kadar zamandır bu yolculukta olduğumu sorgulamaya çalışıyorum, gün bile sayamıyorum, nasıl sayayım, güneş hiç doğmuyor ki, zaman kavramı belirsizliğini koruyor, sonra bir karıncalanma geliyor, tekrar gözlerimi kapatıyorum, kapatmak zorunda kalıyorum, anılarımı tekrarlıyorum, bir endişe hep üzerimde, acaba unuttuğum bir şey oldu mu, acaba eskiye dair aydınlık, zamana dair bir anıyı daha kaybedip hafıza dağarcığımdan bir kaç megabayt daha eksildiği korkusuyla irkiliyorum.

En son tika basa yediğim yemekten sonra yaktığın sigara var ya onun verdiği keyfi hatırlayamamıştım, yine böyle bir karıncalanmadan sonra, onunla ilgili hatırladığım tek şey bir mutluluk vermesiydi ama içeriği hakkında ki her şey silinmiş, evet uzun zamandır bu mutluluğu yaratan iki materyalden yoksunum, sigara ve tika basa yemek.

Son karıncalanma vakası ile vücudun verdiği reaksiyonları irdelerken yağmur çiselemeye ardından sağanak bir şekilde yağmaya başlıyor ama hesaplanamayan es geçilen bir şey olduğunu fark ediyorum, su ile tepkimeye giren vücudum ve ardından esen rüzgarla beraber bir aksiyon oluşturup direnç kazanıyor, sanki yağan yağmur bir antioksidan etkisi vermiş esen rüzgar ise beni dinçleştirmişti.

İşte o zaman gördüm şeytani, yüzünde yüzyılların verdiği bir pişkinlik ifadesini, her halükarda zafere ulaşacağından emin olmanın verdiği kibri ama bu sefer değildi, bu sefer o hata yapmış perdeyi ben aralamıştım, ona sor-san onun planına dahildi, bense şeytana karşı ilk zaferim almıştım.

Yine karşılaşacaktık ikimiz de bundan emindik ama hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

DÖNÜŞÜM

Ef- Bundan sonra idare benim elimde.

Püf- Geleceğini biliyordum.

Ef- Yrrak biliyordun. Aptalca kuruntularından sanıyordun.

Püf- Bütün bu hazırlıkların bir nedeni olmalıydı.

Ef- Dönüşüm için mi diyorsun.

Püf- Evet.

Ef- Gerekli mi bilemiyorum. Senin arkana saklanarak bunca yıl yaşadım.

Püf- Gidersem ardım da olmaz. Ortaya çıkarsın.

Ef- Böyle bir durum var. İnsanları uzaklaştırırsam rolümü ezberlemeye sürem olur sanıyorum.

Püf- Hazırlıksız...

Ef- O anın geldiğini biliyorsun, neden yakışır biçimde davranmıyorsun.

Püf- Anlamakta zorlanıyorum, olmamak nasıldır. Ömrümce düşündüm bunu. Artık düşünmeyeceğim. Silineceğim.

Ef- Çok köklü bir hasarın düzeltilmesi gerekiyordu. Süreklilik o düzeltmeye göre ayarlandığı için ortaya senden biraz farklı bir insan çıktı.

Püf- Bu bir kuruntu değil, öyle mi.

Ef- Bir gün uyandığımızda... Özür dilerim, bir gün uyandığımda, gitmiş olacaksın.

TIRNAK İÇİ “ŞEYTAN”

“Şeytan kandırıcı sözler söylemesini de bilir. Özgürlüğü, hürriyeti ezmek mi istiyor? Kendisinin özgürlükten yana olduğunu söyler.”

Nurullah Ataç, Karalama Defteri

*“...ne malım var kadiya yedirecek,
ne dinim var şeytana verecek.”*

Sadık Hidayet, Kör Baykuş

“Şeytan’dan da Allah’tan da korkuyordum. Çoğu zaman hangisinden daha fazla korkmam gerektiğini kestiremiyordum.”
Sulhi Dölek, Teslim Ol Küçük

“İnterneti şeytan icat etti, tam ona uygun bir şey. Bilgi, seks, aydınlanma. İnternet beş yüz yıl önce olsaydı, Tanrı ortaçağın sonuyla birlikte sürgüne gitmiş olurdu.”
Juli Zeh, Oyun Dürtüsü

“Cehennem’in eşiğine gelmiş kişilerin şeytandan ödü kopuyordu; zaten cehennemin içinde olanlar içinse şeytan özel biri değildi, yalnızca başka biriydi, o kadar.”
Joanne Greenberg, Sana Gül Bahçesi Vadetmedim

“Cinler ve şeytanlar ilkel insanın coşkulu içtepilerinin dışarıya çevrilmesinden başka bir şey değildir.”
Sigmund Freud, Totem ve Tabu

“Yaratılmış efsaneler, Âdem ile Havva arasında bir aşktan söz etmez. Elma var, yılan var, cennetten kovulma var, aşkın kalıntıları yok. Bu yüzden sadece aşk, ‘şeytansız’ tek hikâye-mizdir!”

Nihat Genç, Arkası Karanlık Ağaçlar

“Muhtemelen Şeytan, hem arkaik Yahve imgesindeki bir ‘bölünme’den (bu bölünme, tanrısallığın gizemi üzerine yürütülendüşünce çabasının sonucudur) hem de dualist İran öğretilerinin etkilerinden kaynaklanmıştır. Her ne olursa olsun, kötülüğün kişileştirilmiş biçimi olarak Şeytan figürü Hristiyanlığın oluşumunda ve tarihinde de önemli bir rol oynayacak, daha sonra da XVIII. ve XIX. yüzyıl Avrupa edebiyatında sayısız dönüşüm geçiren ünlü bir kişilik haline gelecektir.”

Mircea Eliade

Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi

Ağdan geçerek fanzine ulaşabilirsiniz
“**okunacaknesne**”
diye kime sorsanız gösterirler.